

Politikprogram

- læreruddannelsen ifølge Lærerstuderendes Landskreds

Indledning

Læreruddannelsen bygger på en kombination af undervisningsfag, pædagogiske fag og praktik – ofte kaldet 'treklangen i læreruddannelsen' – og dette særlige samspil mellem elementerne, kombineret med uddannelsens fokus på arbejdet som lærer i folkeskolen, giver den det indhold, der er nødvendigt for at blive en dygtig lærer.

I det følgende beskrives de konkrete målsætninger for Lærerstuderendes Landskreds daglige virke. Deri vil Lærerstuderendes Landskreds' konkrete ønsker til den danske læreruddannelse være beskrevet samt de tiltag, som organisationen ønsker af de involverede parter for at opnå det overordnede mål om at uddanne dygtige lærere på den danske læreruddannelse.

Studerende

På læreruddannelsen er det vigtigt, at de studerende har det godt og er motiverede til at møde op til undervisning, deltage i studiemiljøet og blive dygtige lærere. Uddannelsen skal være tilrettelagt på en måde, der gør læreruddannelsen til et fuldtidsstudie og i sin helhed skaber de bedste færdiguddannede lærere når uddannelsen er afsluttet. De studerende har et medansvar for, at de bliver så dygtige, de kan.

Vi mener, at:

- Læreruddannelsen er et fuldtidsstudie, som udgøres af summen af alle aktiviteter på uddannelsen. De studerende har et medansvar for at sikre dette. Derfor skal de studerende bidrage til at skabe uddannelsesrelaterede aktiviteter, så uddannelsen samlet svarer til et fuldtidsarbejde.
- Læreruddannelsen for den enkelte studerende ikke må tilrettelægges med ekstra-curriculære aktiviteter, da læreruddannelsen allerede er en fuldtidsbeskæftigelse.
- Mødepligt på læreruddannelsen ikke må være løsningen på at få de studerende til at deltage i undervisningen. Undervisningen skal være tilrettelagt på en måde, så det er en selvfølge, at de studerende deltager i alle aktiviteter. Det bør være en undtagelse, at de studerende kan bestå eksaminerne, hvis ikke de har deltaget.
- De studerende skal sikres grundig studievejledning i emner vedrørende opbyggelsen af deres egen uddannelse, såsom valg af moduler og undervisningsfag og dermed den endelige faglige profil.
- Den studerende skal tilbydes faglig og personlig vejledning af deres undervisere flere gange på et år samt opfølgning på eventuelle fagfaglige mangler.
- Uddannelsen skal kunne færdiggøres under de forudsætninger, der var gældende, da den enkelte studerende startede.

Undervisere

Underviserne er vigtige for at sikre, at de lærerstuderende både bliver dannet og uddannet undervejs på uddannelsen. Samtidig er de en vigtig faktor for, at der sker en kobling mellem teori og praksis, samt at de studerende har det godt og udvikler sig både fagligt og personligt.

Vi mener, at underviserne skal:

- Delagtiggøre de studerende i didaktiske valg forbundet med undervisningen.
- Tilknyttede forsknings- og udviklingsprojekter for at styrke praksisrelevansen af forskningen, af undervisningen på læreruddannelsen og for at sætte underviserne i kontakt med den nyeste forskning.
- Sikres kendskab til og viden om de aktuelle forhold i folkeskolen.
- Sikre sig kendskab til og opfølgning på den enkelte studerendes fagfaglige niveau gennem undervisningen.
- Have tildelt timer, der er i overensstemmelse med de opgaver, de skal varetage.

Læreruddannelsen

Generelt om læreruddannelsen

Indholdet i læreruddannelsen er og bør være så omfattende, at det ikke kan klares på kortere tid end fire år. Bliver studietiden nedsat vil den progression, dannelse og personlige udvikling, den studerende gennemgår, blive forringet. Samtidig skal læreruddannelsen leve op til politikprogrammets samlede beskrivelse af kvalitet førend det diskuteres om uddannelsen skal forlænges.

Læreruddannelsen er en relationsuddannelse, derfor er den studerendes tilknytning til et stamhold væsentlig. Den studerende skal opleve sammenhæng, kende sine medstuderende og dermed studere i et trygt rum, for i videst muligt omfang at kunne sætte sin egen faglighed på spil.

Uddannelsen bør ikke bestå af to tredjedele selvstudium, men derimod bør det tilstræbes at have en mere ligelig fordeling af på den ene side konfrontations- og holdundervisning og på den anden side gruppearbejde og selvstudium.

Vi mener, at:

- Der skal indføres passende minimumstimetal, der afspejler ECTS-vægtningen for de enkelte fag og elementer i uddannelsen.
- Professionshøjskolerne skal offentliggøre det reelle undervisningstimetal.
- Den nuværende uddannelses potentialer skal indføres og dens meget begrænsede timetal skal højnes, før man begynder at diskutere om uddannelsen skal forlænges.
- Fastholdelse af lærerstuderende bedst sikres bedst gennem en veltilrettelagt uddannelse og et godt studiemiljø, ikke med mødepligt.
- Undervisningen skal tilrettelægges med udgangspunkt i faste stamhold for at tilgodese den studerendes faglige og personlige udvikling, samt fastholdelse.
- Brugen af IT-udstyr og digitale redskaber i læreruddannelsen skal understøtte de studerendes faglige udvikling og didaktiske formåen.
- En læreruddannelse, som primært bruger netbaseret undervisning, ikke kan sikre kvaliteten i udviklingen af vores relations-, samarbejds- og praksis kompetencer.
- Det skal være muligt for studerende at opnå merit for tidligere relevant uddannelse, erhvervsarbejde og/eller praktik og uddannelse taget i udlandet.
- Alle studerende skal optages og opnå merit på lige vilkår, vi er derfor imod meritlæreruddannelsen.
- Optagelse på læreruddannelsen bør foregå gennem en optagelsessamtale, som skal foregå mellem den uddannelsessøgende, en underviser, en studievejleder og studerende på læreruddannelsen. Vurderingen skal ske på baggrund af en helhedsvurdering bestående af en skriftlig motiveret ansøgning og samtalen. Alternativt bør optagelse ske på samme vilkår som andre uddannelser i det koordinerende tilmeldingssystem for videregående uddannelser.
- Censorsystemet i kraft af deres kontakt med og viden om studerendes faglige niveau, er en vigtig brik i kvalitetssikringen af uddannelser. Censorerne bør opsamle deres viden og rådgive i forbindelse med ny lovgivning og gøre opmærksom på uhensigtsmæssige udviklinger og generelt kommentere implementeringen af nye tiltag og implementering af nationale initiativer på forskellige udbud.

Fag på læreruddannelsen

Læreruddannelsen skal bestå af undervisningsfag, pædagogiske fag, dannelsesfag, bacheloropgave og praktik. Det er nødvendigt at der sikres fast sammenhæng og progression mellem fag og moduler gennem hele læreruddannelsen for alle studerende. Indholdet i enkelte moduler skal kobles til andre moduler i samme fag, fagene overordnet skal kobles til hinanden og der skal være indtænkt kobling til praksis i alle uddannelsens delelementer.

Vi mener, at:

- Valg af undervisningsfag skal ske på baggrund af den studerendes motivation og faglige kunnen.
- Der skal være en fast sammenhæng og progression i modulerne gennem hele uddannelsen.
- Et gymnasialt B-niveau skal være et krav for at blive optaget på det enkelte undervisningsfag. Opfylder den studerende ikke kravet, men har et tilsvarende fagligt niveau, skal det være muligt at få en realkompetencevurdering.
- Undervisningen i undervisningsfagene bør tage udgangspunkt i så tilstrækkeligt højt niveau, at de studerende kan bruge tid på at lære, hvordan man blive dygtig til at undervise i faget.
- Læreruddannelsen skal indeholde aldersspecialisering i folkeskolens gennemgående fag. De studerende skal tilbydes grundig vejledning og møde både ind- og udskolingselever før de træffer deres valg.
- KLM, Kristendomskundskab, Livsoplysning og Medborgerskab, er et vigtig dannelses-element i læreruddannelsen, der skal give de studerende et idéhistorisk og teoretisk fundament. De studerende skal opnå en forståelse af folkeskolen og lærerens rolle i samfundet samt sikres forståelse for Danmark og andre landes kulturer, forskellige religioner og demokrati.
- Lærerens Grundfaglighed skal give den studerende den nødvendige forståelse af elevernes udvikling og trivsel og sætte den studerende i stand til at tage udgangspunkt i den enkelte elev i forhold til at planlægge sin undervisning.
- Valgmoduler skal have direkte relation til uddannelsens pædagogiske fag eller undervisningsfag.
- Specialpædagogik skal være et område, alle lærerstuderende modtager undervisning i, samt at dansk som andetsprog skal indarbejdes i alle linjefag, så de studerende er kvalificeret til at undervise alle elever uanset baggrund og vurdere hvilke elever, der må have behov for et andet uddannelsesstilbud.
- Specialpædagogik og dansk som andetsprog skal kunne vælges som fag på læreruddannelsen med minimumsomfang på samme ECTS-niveau som et undervisningsfag.
- Der skal være metodefag på læreruddannelsen, som giver den studerende indsigt og kompetence elementær videnskabsteori og forbereder den studerende til deltagelse i forsknings- og udviklingsarbejder.
- Uddannelsesstederne skal have mulighed for at lave kvalitative modulevalueringer, hvor det er nødvendigt, for at sikre de studerende faglige niveau.
- Tværprofessionelle elementer i læreruddannelsen er givende, men skal strømlines og målrettes folkeskolens virke.

Prøver

Alle kompetencemålsprøver skal tilrettelægges med udgangspunkt i folkeskolens virke samt fagenes indhold. Specifikt for undervisningsfagene skal de studerende demonstrere undervisningskompetence. Det skal være hele fagets indhold studerende udprøves i til kompetencemålsprøven og ikke isolerede moduler.

Vi mener, at:

- Alle fag skal indeholde en mundtlig prøve på baggrund af et skriftligt oplæg, da den mundtlige formidlingsevne er kernen i professionen.
- Kompetencemålsprøven kan først afholdes, når den studerende har gennemgået alle moduler i et fag.
- Modulerne skal afsluttes med studieprodukter, som kan bruges til fagets kompetencemålsprøve.
- Hver delprøve skal gives karakter og alle delprøver skal bestås før kompetencemålsprøven er bestået. Begge vurderinger skal fremgå af eksamensbeviset.
- Det skal være muligt at gå til gruppeeksamen i Lærerens Grundfaglighed og undervisningsfagene.
- Stopprøver ikke skal være en del af læreruddannelsen.
- Bacheloropgaven bør kunne skrives inden for både undervisningsfag og Lærerens Grundfaglighed, og at den studerende skal kunne demonstrere indsigt og kompetence i begge områder.
- Bacheloropgaven skal kunne skrives i forbindelse med udviklings- og forskningsprojekter på professionshøjskolen.
- Bacheloropgaven skal være praksisanvendelig og formidles til aftagere og interessenter med henblik på at udvikle folkeskolen og professionen.
- Den studerende i forbindelse med bacheloropgaven skal have ret til vejledning af undervisere fra både undervisningsfag og pædagogiske fag, ligesom der ved den mundtlige eksamination skal være undervisere til stede med kompetencer inden for de to fagområder.
- Professionsbachelor skal anerkendes som en akademisk grad på linje med en universitær bachelor og derved også skal kunne give adgang til kandidat- og masteruddannelser, der ligger op ad lærerfaget, eller som den studerende gennem uddannelsen har fået tilstrækkelig viden om.
- Den eksterne censur er en nødvendighed for at sikre en fair og uvilkårlig bedømmelse af de studerendes eksamenspræstationer, såvel skriftligt som mundtligt. Den eksterne censur skal forestås af personer, som har viden om og kontakt til læreruddannelsen, og som har kompetencer inden for de specifikke fagområder.

Praktik

Praktikken er en central del af læreruddannelsen og står som det vigtigste element i koblingen mellem teori og praksis for den studerende. Lærerstuderendes Landskreds mener, at der på læreruddannelsen bør være minimum ét praktikforløb på hvert studieår.

Praktikken skal udarbejdes på en måde, der gør at den studerende oplever en fast sammenhæng og progression mellem modulerne og til stadighed bliver udfordret på sin viden, lærerolle og sine kompetencer. Dette indebærer både refleksion over faglig og personlig udvikling samt konkret indhold i lærerarbejdet herunder planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisning, samt forældrekontakt, relationsarbejde, udarbejdelse af årsplaner mv.

Vi mener, at:

- Praktik skal være et fag på læreruddannelsen på linje med uddannelsens øvrige fag.
- De studerende skal i praktik både i grupper af max 3 studerende og alene.
- De studerende må aldrig overtage ansvaret for undervisningen og eleverne. Praktiklæreren skal altid være til stede og have ansvaret.
- Praktikantene som minimum skal varetage 15 timers undervisning om ugen samt have mindst 3 timers ugentlig vejledning.
- De studerende ikke må afkræves fuld tilstedeværelse på deres praktikskole, når dette ikke har nogen faglig begrundelse og/eller forhindrer dem i at kunne arbejde med studierelaterede opgaver.
- Trepårtssamarbejdet skal være en fast og løbende del af de studerendes praktikforløb.
- Det skal være muligt at komme i praktik på andre skoler end folkeskoler på grundskoleniveau.
- De studerende i praktikken skal være dækket af arbejdsmiljøloven.
- Praktiklærere skal være praktiklæreruddannet og uddannet i de fag, de studerende er i praktik i.
- Bedømmelsen af praktikken skal varetages af den hovedansvarlige praktiklærer og en underviser fra læreruddannelsen.
- Praktikken skal bedømmes som bestået/ikke bestået samt at de studerende skal have en skriftlig udtalelse, hvoraf det fremgår, hvad den studerende skal arbejde videre med.
- Praktikbedømmelser skal rammesættes af eksamensbekendtgørelsen.
- Det, for at sikre gode praktikforhold, er vigtigt, at der indgås kommunale partnerskabsaftaler mellem praktikskolerne og uddannelsesstederne, der sikrer faste mål, krav og opgavefordeling mellem undervisere, studerende og faste praktiklærere på praktikmodulet.
- Praktik skal rammesættes af kvalitetskrav, som uddannelsesstedet udformer og som fungerer som grundlag for godkendelse af praktikskoler og uddannelsesplaner. Kvalitetskravene skal være udformet som konkrete kriterier for kvalitet og skal være direkte brugbare for studerende

Praksistilknytning

Mødet med praksis bør ikke kun foregå i korte praktikperioder, men bør udvides til at vare hele studieåret, som et fast ugentligt element i modulerne. Dette sikrer uddannelsens treklang; koblingen mellem linjefag, praktik og pædagogiske fag.

Vi mener, at:

- Studerende aldrig må overtage ansvaret for undervisningen eller andre opgaver.
- Praksistilknytningen skal understøtte de studerendes faglige udvikling
- Praksistilknytningen skal understøtte samarbejdsparternes (fx lærere, skoler og kommuner) pædagogiske udvikling.
- Praksistilknytningen ikke selvstændigt skal bedømmes, men kan indgå i en modulevaluering.
- Det skal sikres, at alle studerende tilbydes mulighed for praksistilknytning, således at de studerende ikke oplever urimelige forskelle i muligheden for faglig udvikling.
- Praksistilknytningen skal tilrettelægges så studerende oplever praksistilknytning på alle moduler.
- Praksistilknytningen skal forberedes og efterbehandles af studerende i samarbejde med lærer og/eller undervisere.
- Alle parter i samarbejdet skal kunne målsætte praksistilknytningen.
- Eleverne som indgår i praksissamarbejdets gennemførelse har ret til fagligt kvalificeret undervisere.
- Praksistilknytning skal reguleres gennem aftaler mellem studerende, læreruddannelsesstedet, kommunen og lærerforeningens kredse. Aftalerne skal adskilles for aftaler for faget praktik på læreruddannelsen.

Professionshøjskoler

Læreruddannelsen forsat skal ligge under professionshøjskolerne. Dette sikrer professionsretningen, tværfaglighed og praksiskoblingen i læreruddannelsen. Samtidig skal alle uddannelsessøgende have mulighed for at vælge en læreruddannelse. Udbuddet af læreruddannelser skal ske på baggrund af kvalitet og ikke på baggrund af økonomiske argumenter alene. Udbud skal kun kunne åbnes, lukkes eller flyttes efter dialog med studerende, undervisere og lokalmiljøet.

Vi mener, at

- Bevillingssystemet skal sikre, at der ikke flyttes midler fra større udbud til mindre, ikke rentable udbud. De enkelte elementer i bevillingssystemet bør indrettes således, at de bidrager til muligheden for regional uddannelsesdækning og/eller understøttelse af kvalitet i uddannelse.
- Studieordningerne skal være formuleret på en måde, der gør, at de studerende kan bruge dem som et reelt redskab i deres uddannelse, at de giver et overblik over et helt uddannelsesforløb og at de studerende kan skifte fra et læreruddannelsessted til et andet, hvis dette skulle blive aktuelt.
- Hverken bestyrelse eller rektor må godkende studieordningen uden inddragelse af undervisere og studerende.
- Der skal skabes rammer, for at studerende kan tage aktivt del i og ansvar for udviklingen af studieordningen.
- Professionshøjskolerne skal understøtte demokratiet på læreruddannelsen både økonomisk, strukturelt og med faciliteter. Alle nedsatte demokratiske organer skal have formel indflydelse, og denne skal sikres grundigt – nogle steder ved lov.
- Løbende udvikling af læreruddannelsen er vigtigt. Forsøg med læreruddannelsen skal koordineres fra nationalt hold, være tidsmæssigt afgrænset og kun udføres i begrænset omfang, da læreruddannelsen stadig skal være én uddannelse og evalueres grundigt.
- Der skal investeres i pædagogisk og didaktisk forskning udmøntet i både grundforskning, anvendt forskning samt udviklings- og innovationsprojekter i folkeskolen. Inddragelse af lærerstuderende i forsknings- og udviklingsprojekter må

ikke være et tilbud en særlig gruppe studerende, men skal være et tilbud til alle studerende.

Studiemiljø

Et godt studiemiljø er vigtigt for en god uddannelse og for fortsat at holde de studerende motiverede, derfor skal der på læreruddannelsen være et godt fysisk, psykisk og æstetisk studiemiljø.

Vi mener, at

- Der skal stilles gode fysiske faciliteter til rådighed for de studerende.
- Den nuværende undervisningsmiljølov skal udvides til en uddannelsesmiljølov, som skal dække alle de aspekter af uddannelse, der skal til for at sikre sammenhæng og kvalitet i uddannelser. Loven skal tilføjes sanktionsmuligheder.
- Alle nye studerende, herunder studerende optaget på vinteroptag og internationale uddannelser, skal tages godt i mod ved start på læreruddannelsen og inddrages i uddannelsens studiefaglige og sociale aspekter.
- Dansk Center for Undervisningsmiljø definerer retningslinjer for både fysisk, psykisk og æstetisk studiemiljø, og alle disse retningslinjer bør følges

Levevilkår

Det skal være muligt at tage en uddannelse uden at spare op til det og uden at gældsætte sig.

Vi mener, at:

- SU'en skal kunne dække de studerendes omkostninger under uddannelsen, da SU'en er de studerendes livsgrundlag.
- SU-lån skal være tilgængeligt for studerende til en rimelig rente - men ikke en nødvendighed.
- Boliger, der er til at betale på en SU, skal stilles til rådighed i nærhed af uddannelsesstedet.
- Offentlig transport skal være tilgængelig for alle studerende, til en pris som er rimelig i forhold til SU'ens størrelse.
- Forsørgere og studerende på barsel, skal tilgodeses på en måde, der gør det muligt dels at færdiggøre uddannelsen samt at betale de øgede udgifter, det medfører at blive forældre.
- Brugerbetaling ikke må finde sted på uddannelsen, hverken direkte eller indirekte.
- Moms på studierelaterede materialer skal kunne trækkes fra i skat.